

Memo

Om te bespreken

onderwerp	Memo Toekomst Filmhuis Zevenaar, vervolg op INT/24/1231454 en rapport Blueyard INK/24/1231460
datum	11 december 2025
deadline	
zaaknummer	Z/25/491664/INT/25/1280395
van afdeling/ambtenaar	Femke van Huet
aan afdeling/college/raad	Wethouder Toon Albers (filmhuis) en Arthur Boone (Turmac)

Aanleiding

In het collegeprogramma staat opgenomen: Ook stellen wij Kunstwerk! en Filmhuis Zevenaar in staat zich te blijven ontwikkelen. Het Filmhuis heeft in het kader daarvan al meerdere verzoeken gedaan voor het verhogen van de subsidiebijdrage, om de organisatie te kunnen versterken/professionaliseren, deze zijn afgewezen. Om ervoor te zorgen dat het Filmhuis onderdeel kan blijven van de culturele basis infrastructuur van Zevenaar moest er breder gekeken worden naar de toekomstbestendigheid van de organisatie, niet alleen vanuit hun eigen perspectief.

Daarom is in de 1^e VGR 2024 het advies overgenomen om door een externe partij onderzoek te laten uitvoeren. Daarna is met de inhoud van het onderzoek en de diverse scenario's gekeken naar de inpasbaarheid voor zowel het Filmhuis als de Turmac als geheel. Daarbij is de koppeling dan ook gemaakt naar de opbrengst uit de marktverkenning voor horeca Turmac.

Proces tot nu toe

Oktober 2024	Onderzoek Blueyard ter kennisname aangeboden aan College B&W
13 november 2024	Beeldvormende sessie gemeenteraad a.d.h.v. Blueyard rapport
29 januari 2025	Visie Turmac Cultuurfabriek vastgesteld, incl. verzoek van gemeenteraad om toekomst Filmhuis te koppelen aan uitkomsten marktverkenning horeca Turmac
20 februari 2025	Collegebrede middag Filmhuis a.d.h.v. reacties raad en Blueyard rapport
Feb-sept	Marktverkenning horeca Turmac Cultuurfabriek
23 juni 2025	Breed overleg (bestuur organisaties) samenwerking Kunstwerk, Hal12 en Filmhuis
1 oktober 2025	Beeldvormende sessie gemeenteraad inzake marktverkenning horeca Turmac
7 november 2025	Vervolg breed overleg Kunstwerk, Hal12 en Filmhuis

Vervolg op rapport

Op basis van de scenario's in het Blueyard rapport is er met college en raad gesproken. Vervolgens is de marktverkenning voor de horeca verder vormgegeven waarin er in diverse gesprekken met alle betrokken partijen zowel de uitgangspunten voor de horeca als de scenario's voor het Filmhuis aan bod zijn gekomen.

Daaropvolgend zijn er gesprekken gevoerd met de partijen in de Turmac waarvan verder gaande samenwerking noodzakelijk zou zijn voor een toekomstbestendig plan, namelijk Kunstwerk!, Filmhuis en Grandcafé Hal12. Hierbij is er specifiek gesproken over onderstaande thema's:

- Wensen en beperkingen op gebied van samenwerking
- Mogelijkheden tot samenwerking; marketing, back-office, techniek, programmering, vrijwilligers en bedrijfsvoering
- Prioriteiten

- Inzet van de Multi-zaal; Filmhuis verzoekt om volledige derde filmzaal, Kunstwerk wil de ruimte geschikt maken voor exposities (van derden), gemeente Zevenaar wil dat deze ruimte huuropbrengsten geeft en van toegevoegde maatschappelijke waarde is.

Naast de gemeentelijke inzet om verder onderzoek te doen heeft Filmhuis Zevenaar zelf het rapport al gebruikt om binnen de huidige organisatie en mogelijkheden een stappen te zetten tot een gezondere toekomst. Hierbij hebben de aanbevelingen van Blueyard geleid tot de volgende aanpassingen:

- Verduidelijking en aanpassing van de afspraken met de bestaande vrijwilligers. Hierdoor gaan vrijwilligers niet meer zelf naar de film binnen hun eigen dienst. Dit geeft meer mogelijkheden in de programmering, omdat de kassa dan beter bemand is.
- Creëren van een betere werkplek voor de vrijwilligers, door een aangepast kassameubel te plaatsen
- Aanpassing van de programmering per 1 mei 2025, waardoor er een stijging van het aantal bezoekers zichtbaar is van 22,2% in de maanden mei t/m november 2025 ten opzichte van dezelfde periode in 2024.

Opbrengst uit marktverkenning inzake toekomst Filmhuis Zevenaar

- Bij alle genoemde partijen is een grote bereidheid gebleken om samen te werken en daarmee de Turmac Cultuurfabriek tot een succes te (blijven) maken.
- Alle genoemde partijen gaan uit van een gezonde samenwerking waarbij een win-win situatie mogelijk is, maar willen geen vergaande fusie
- Recente organisatieontwikkelingen binnen Kunstwerk maken samenwerking met Filmhuis en aansluiting op marketing Turmac beter mogelijk
- Vrijwillig bestuur Filmhuis Zevenaar wil meer op afstand komen en een zakelijk leider de ruimte bieden om de organisatie toekomstbestendig neer te zetten
- Genoemde functies in het Blueyard rapport die ingevuld zouden moeten worden om het Filmhuis toekomstbestendig te maken gaat deels om specialisten, deels zou een samenwerking mogelijk moeten zijn waarbij er combinaties mogelijk zijn tussen taken voor Kunstwerk en Filmhuis
- Niet alle genoemde functies in het rapport zijn direct volledig nodig en goed in te vullen als Filmhuis een organisatiewijziging doorgaat.
- Filmhuis wil de Multizaal in de Turmac inrichten als derde filmzaal
- Kunstwerk heeft een verzoek ingediend om de Multizaal aan te passen en beter geschikt te maken voor exposities (van derden).

Advies

De scenario's uit het externe onderzoeksrapport van Blueyard vormen een belangrijke basis voor een toekomstbestendig plan voor Filmhuis Zevenaar, echter aanvullend onderzoek heeft opgeleverd, dat geen van de scenario's 1 op 1 gehanteerd zou moeten worden. De verhoudingen binnen de Turmac Cultuurfabriek en de visie Turmac waarbij uitgegaan wordt van een brede programmering en brede cultureel maatschappelijke rol voor het geheel vragen om een flexibele inzetbaarheid van de Multi-zaal. Een vaste inrichting voor een derde filmzaal zal mogelijk het Filmhuis ten goede komen, maar beperkt de verdere programmering van de Turmac Cultuurfabriek te veel. Deze ruimte heeft meer potentie in brede zin.

Om tot een toekomstbestendig Filmhuis Zevenaar te komen, samenwerkingen binnen de Turmac te faciliteren en de juiste positionering van het Filmhuis binnen de Turmac Cultuurfabriek als geheel te kunnen waarborgen wordt onderstaande aanpak geadviseerd.

Basis

Scenario 1 onderzoek Blueyard

- 2 filmzalen
- Professionele bedrijfsvoering (minimale variant)

Aanpassing op scenario - Opbouw organisatie Filmhuis Zevenaar

Om de organisatie zich juist te laten ontwikkelen moet er ruimte zijn om z.s.m. een zakelijk leider aan te stellen. Het bestuur komt hiermee meer op afstand te staan, maar zal in samenwerking met de zakelijk leider verder meewerken aan de toekomstbestendige organisatie. Daarnaast moet er voldoende marketing capaciteit zijn om de ingezette nieuwe weg van het Filmhuis ook duidelijk over te kunnen brengen naar onze inwoners én een aanzuigende werking te creëren voor de Turmac Cultuurfabriek. Overige genoemde professionele functies zijn daarna gefaseerd in te voeren, advies is hiervoor een ingroeimodel, waarbij nieuwe inkomsten balans moeten bieden voor meer professionele inzet.

De zakelijk leider moet samen met het bestuur de juiste koers uitzetten voor de komende jaren, vrijwilligersbeleid aanpassen waar nodig, de juiste gesprekspartner zijn om samenwerkingen binnen de Turmac verder vorm te geven en de verdere organisatie op gaan bouwen. Voor een filmhuis van de omvang zoals we die in Zevenaar kennen is er door Blueyard een schets gemaakt van de professionele organisatie en bijbehorende financiën. Echter in overleggen met zowel het Filmhuis als de andere partners is het advies de volgende direct mogelijk te maken.

Direct benodigde inzet

Zakelijk leider	24 uur per week
Marketingmedewerker	16 uur per week
Programmeur	16 uur per week (<i>al in dienst</i>)

Doordat zowel Grandcafé Hal12, als Kunstwerk en het Filmhuis aangeven open te staan voor verder gaande samenwerkingen binnen de Turmac biedt dit ook ruimte om overige benodigde functies een juiste invulling te geven. Door een goede samenwerking kan er efficiënt met uren en kosten omgegaan worden en worden nieuwe kansen gecreëerd. Het verder uitwerken van de organisatiestructuur en de samenwerkingen wordt de eerste taak van de nieuwe zakelijk leider.

Groei van de organisatie op termijn

Technisch coördinator	16 uur per week
Programmeur	18 uur (<i>uitbreiding incl. filmeducatie</i>)
Administratief medewerker	16 uur per week

- In het advies van Blueyard is opgenomen dat er geen verhoging van de huisvestingslasten doorgevoerd kan worden, echter gelet op de Wet markt en overheid moeten we als gemeente marktconforme huur vragen en kunnen de huisvestingslasten niet bevroren worden.
- Het verwijderen of aanpassen van de clause in de huurovereenkomst over het vertonen van een maximaal percentage commerciële films zal in 2026 verder juridisch onderzocht worden. Indien dit juridisch haalbaar is, moet dit zodra de overeenkomst het toelaat gewijzigd worden.
- Ook het Filmhuis dient voor een gezonde begroting gebruik te kunnen maken van de Cultuurhal, hier is in de begrotingen van Blueyard ook rekening mee gehouden. Uitkomsten van de BOPA procedure zijn dus voor het succes van dit scenario van belang.

Aanvullende zaken in relatie tot Turmac Cultuurfabriek

- Inrichten Multi-zaal als échte multifunctionele ruimte. Waarbij het minimaal geschikt moet worden gemaakt voor: professionele filmvertoning, exposities (van derden) en maatschappelijk aanbod.
Hiervoor moet een gedetailleerd plan gemaakt worden, waarin in ieder geval moet worden opgenomen:
 - o Professionele filmapparatuur (zie ook onderzoek Blueyard)
 - o Flexibele zitplaatsen
 - o Nieuwe afsluitbare deur aan museum zijde
 - o Opslag voor deel van de inrichting bij wisselend gebruik
- Bekostiging van de inrichting
 - o Filmapparatuur (beeld en geluid) à € 66.000,00 bekostigen door incidenteel gemeentebudget (raadsvoorstel). Deze middelen moeten geactiveerd worden en komen daarom structureel als kapitaallast van € 6.600,00 per jaar terug. Overige apparatuur en inventaris in de Turmac Cultuurfabriek is ook eigendom van de gemeente.
 - o Overige inrichting in samenwerking met de overige gebruikers invullen en financieren. Deels (eventueel gefaseerd) vanuit bestaand exploitatiebudget Turmac Cultuurfabriek mogelijk, afhankelijk van de plannen en eisen. Daarnaast zal er gekeken moeten worden naar fondsen bij derden.

Financiën

De toevoeging van professionele expertise wordt gefinancierd uit:

- Extra publieksinkomsten door het draaien van meer voorstellingen, een iets commerciëlere programmering, meer kinderfilms en op termijn events in de Cultuurhal
- Op termijn extra inkomsten horeca door middel van nauwe samenwerking met horecapartij (vanaf 2027)
- Hogere bijdrage van de gemeente

De hogere bijdrage voor de gemeente is door Blueyard in kaart gebracht voor het scenario zoals zij hebben geschetst op € 73.000,00.

Op het scenario wordt bovenstaande aanpassing geadviseerd, specifiek aangaande de salariskosten. Daardoor ziet de extra investering er als volgt uit.

Extra salariskosten in Blueyard rapport	€ 97.079,00	per jaar (zie rapport Blueyard)
<u>Geadviseerde extra salariskosten:</u>	<u>€ 87.653,00</u>	<u>per jaar (zie berekening in bijlage)</u>
Verschil	€ 9.426,00	

Totale bijdrage van de gemeente passend bij het advies in deze memo: € 63.574,00

Voor 2026 staat er een subsidiebedrag van € 9.481,00 in de begroting.

De extra benodigde investering voor 2026 bedraagt daarom incidenteel € 54.093,00

In de kadernota moet de structurele financiering van een toekomstbestendig Filmhuis Zevenaar geborgd worden voor een totale post van € 63.574,00. Hierop is indexatie van toepassing, zoals deze ook voor de andere subsidies jaarlijks wordt vastgesteld bij de meerjarenbegroting.

In de handreiking voor bestuurders van provincies en gemeenten "Filmtheaters en Cultuurbeleid" van de VNG (2010) staat als geadviseerd bedrag voor een filmtheater €1,00 per inwoner opgenomen. De inflatie sinds 2010 betekent dat een bijdrage in 2025 minimaal 1,39 per inwoner zou zijn voor de gemeente Zevenaar (gebaseerd op de CPI van 2010-heden). Dit zou voor Zevenaar een bedrag van € 87.362,00 betekenen.

Bijlage I - Berekening extra personele lasten Filmhuis Zevenaar

Onderstaande betreft alleen de extra personeelslasten, de salariskosten die al gemaakt worden voor de programmeur zitten niet in onderstaande. Deze zijn in de begroting van Filmhuis Zevenaar standaard opgenomen.

Raming van de totale werkgeverslasten (filmhuis) op basis van CAO Nederlandse Podia met:

- Zakelijk leider: schaal 9, trede 5, 24 uur p/w (deeltijd = 24/36)
- Marketingmedewerker: schaal 6, trede 1, 16 uur p/w (deeltijd = 16/36)
- Salarissen per 1 januari 2026:
 - schaal 9 trede 5: € 5.497,91 p/m (voltijd)
 - schaal 6 trede 1: € 3.922,29 p/m (voltijd)
- Vakantietoeslag 8% en eindejaarsuitkering 1,65% volgens cao (met de cao-systematiek dat ze in elkaars grondslag zitten; effect samen +9,93% op jaarsalaris)
- Pensioen: via PFZW, werkgever betaalt 61,1% van de totale premie
 - voor de raming gebruikte PFZW-premies: OP/NP 25,8% en AP 0,5%
+ franchises (AOW-franchise € 16.655; AP-franchise € 28.405)
 - Overige werkgeverspremies 2026 (raming): AWF laag 2,74%, Aof laag 6,27% + opslag kinderopvang 0,50%, Zvw werkgeversheffing 6,10%, Whk: gerekend met gemiddelden UWV (WGA 0,96% + ZW-flex 0,56%), Sociaal Fonds/LOF werkgever 0,25% vanaf 1-1-2026

Zakelijk leider (24 u/wk)

Totale werkgeverslasten: € 60.349,41 per jaar (€ 5.029,12 per maand)

Marketingmedewerker (16 u/wk)

Totale werkgeverslasten: € 27.303,37 per jaar (€ 2.275,28 per maand)

Totaal

€ 87.652,78 per jaar (€ 7.304,40 per maand)

Overige Bijlage(n)

Z/24/482123/INK/1231460

Onderzoeksrapport Blueyard Toekomst Filmhuis Zevenaar